

La visió del PSM-EN del turisme rural

El terme turisme fa referència a les activitats realitzades per persones durant els seus viatges o estàncies en llocs distints del seu entorn habitual. Moltes d'aquestes activitats solen tenir una finalitat d'oci o de descans i es desenvolupen per un període de temps determinat i acotats i, en la majoria dels casos, inferiors als sis mesos.

Per altra banda, el terme rural, és un adjectiu vinculat a la pertinència o relatiu a la vida al camp. L'àmbit rural, l'espai rural, el món rural, resulta, per tant, oposat a l'àmbit urbà i inclou tot el territori més enllà de l'urbà. En definitiva, és defineix un per oposició a l'altra.

Tot i que no hi ha una definició del turisme rural que abracci totes les seves components, es coneix com a turisme rural l'activitat turística que es du a terme en un espai rural. És habitual, per tant, que el turisme rural impliqui un apropament entre els habitants de les ciutats i de les zones rural. És per això, que el terme Turisme rural, s'utilitza

geix com alternativa econòmica en aquelles zones eminentment agrícoles i ramaderes o pesqueres que han anat despoblant-se per l'emigració massiva del camp a la ciutat que va esdevenir fa uns anys per la necessitat de la població rural de buscar un treball a causa de les pèrdues que s'estaven produint en l'agricultura, la ramaderia i altres activitats tradicionals en aquests territoris. Per tant, és lògic entendre que en determinades zones on hi ha un procés important de despoblació es prenguin mesures per evitar la desaparició de pobles i regions.

No obstant, és fàcil d'entendre que, en el cas de Menorca, --una illa eminentment turística, de dimensió molt reduïda i amb facilitat d'accés de les zones turístiques i dels nuclis urbans al medi rural-, la concepció del turisme rural no es centri només en l'allotjament en el medi rural i sí en les activitats de turisme rural, respectuosos amb el medi i el territori i les activitats que duen a terme els menorquins en el medi rural.

Entenem que el tret distintiu dels productes del turisme rural és el desig de brindar als visitants l'oportunitat de gaudir de l'entorn físic i humà de les zones rurals.

quan la cultura rural és un component clau del producte ofert.

Des del PSM-EN, per tant, entenem que el tret distintiu dels productes del turisme rural és el desig d'oferir als visitants un contacte personalitzat, de brindar-los l'oportunitat de gaudir de l'entorn físic i humà de les zones rurals, més encara en una Illa declarada Reserva de Biosfera i, en la mesura del possible, de fer-los participants de les activitats, tradicions i estils de vida en el món rural.

Cal recordar que aquest tipus de turisme sor-

Per tant, activitat de turisme rural n'hi ha de moltes formes i varietats, que van des de el senderisme, cicloturisme, l'equitació, al turisme d'aventura, els viatges educatius, el turisme orientat a l'esport i la salut, el turisme ornitològic i de gaudi d'espècies i varietats animals i vegetals, el turisme cultural i arqueològic, activitats de gaudi i contemplació del món rural, recol·lecció de tot tipus de fruits del bosc, el contacte amb la natura... i que a Menorca es poden dur a terme perfectament sense necessitat d'allotjar-se al rústic i al món rural.

Per tant, des del PSM-EN consideram que una cosa és promocionar el turisme rural i l'altra qüestió és promocionar l'allotjament en el territori rural i el rústic (1). De fet, allotjar-se al rústic és només una de les modalitats d'allotjament de les persones que practiquen turisme rural.

D'altra banda, des del PSM-EN consideram, tal i com diu el "Principi 111 de la Declaració de L'Haia, signada per més de 24 estats el 1989, sobre Turisme" que "La integritat del mitjà natural, cultural i humà és condició fonamental del

societat, i la nostra illa pot tenir una oportunitat en aquest tipus de turisme; productes de qualitat que són, al mateix temps, respectuosos amb l'entorn natural i cultural.

És per això, que des del PSM-EN defensam un turisme rural conscient i responsable a l'illa de Menorca, que es basa en tenir ben present que tots els llocs i territoris tenen una història, una cultura i uns valors naturals. El primer pas per disfrutar-los i contribuir a la seva conservació és informar-se sobre les seves característiques de manera que la nostra conducta mai provoqui una minva d'aquest patrimoni.

D'altra banda, des del PSM-EN es considera els espais naturals protegits s'han creat per a preservar enclavaments i espècies de gran valor ecològic. Tots ells contenen centres d'acollida i interpretació on proporcionen les orientacions necessàries per a valorar la seva importància i gaudir més de la visita. A més, en les zones rurals és més fàcil oblidar-se del cotxe i podem optar per conèixer els voltants a peu, amb bicicleta o en transport públic. Les vacances són la millor oportunitat per a conèixer estretament amb els nostres

Defensam un turisme rural conscient i responsable, que es basa en tenir ben present que tots els llocs i territoris tenen una història, una cultura i uns valors naturals.

desenvolupament del turisme. A més, una gestió racional del turisme pot contribuir considerablement a la protecció i a la millora de l'entorn físic i del patrimoni cultural, així com a l'augment de la qualitat de vida".

És per això, que des del PSM-EN consideram vital informar als turistes dels valors naturals i culturals dels llocs que visiten, promoure el desenvolupament sostenible en les zones turístiques, establir un límit de visitants a determinats enclavaments, elaborar un inventari dels espais d'interès natural i cultural... Baix el nostre parer, el turisme conscient i responsable ha començat a calar en la

fills i, a través del nostre exemple, educar-los en el respecte cap a la naturalesa i les persones.

El turisme rural no ha de suposar una sobre explotació de l'entorn natural. Si bé aquest tipus de turisme genera impactes positius, com l'estabilització de les poblacions rurals, la recuperació de productes artesanals i agraris, el manteniment dels valors historicoartístics i la conservació de la naturalesa, també tenen una sèrie de conseqüències negatives que han d'evitar-se, com la urbanització de sòls rústics, l'increment del risc d'incendis, l'abandonament d'escombraries i les molèsties a la fauna, la congestió i l'abús del territori...

(1) Cal recordar, una vegada més, que no hem de voler fer el que fan els altres perquè si. Basta recordar que les taxes d'ocupació de les comunitats que van fa anys van apostar per totes les modalitats d'allotjament en el món rural, com a resposta d'un boom puntual, i van créixer d'una manera desmesurada: Catalunya, País Basc, Castella i Andalusia, a dia d'avui es troben en que les taxes d'ocupació mitjanes anuals d'entre el 30 i 40 %, o que han hagut de tancar en temporada d'hivern (trencant amb la idea de desestacionalització) i que en època de temporada alta, les taxes que no superen el 70% de mitjana, segons dades de l'INE i aportades pels establiments, i que ara no sabem que fer amb els llocs reconvertis amb hotels, buits, i sense pagesos.